

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet Stärkt trygghet i bostadsrätter (Ds 2025:28)

Diarienummer Ju2025/02569

Inledning

Länsstyrelsen Östergötland har tagit emot promemorian Stärkt trygghet i bostadsrätter och fått möjligheten att yttra sig. I detta yttrande kommer Länsstyrelsen enbart yttra sig om vräkning där barn berörs.

Beskrivning av uppdraget/promemoria

Promemorian innehåller förslag som syftar till att stärka tryggheten i bostadsrätter. Det föreslås ändringar i bostadsrättslagen som bland annat ger bostadsrättsföreningar utökade möjligheter att säga upp bostadsrättshavare som begår brott i bostadsområdet samt neka medlemskap i bostadsrättsföreningen. Förslaget bygger på den första delen av förverkande för hyresgäster som gäller den 1 juli 2024.

Länsstyrelsens synpunkter

I de delar Länsstyrelsen avgränsat sig tillstyrks förslaget samt de föreslagna ändringarna i bostadsrättslagen. Det är positivt att bostadsrättsföreningar ges möjligheten att säga upp bostadsrättshavare som begår brott i lägenheten eller i dess närområde. Det är även positivt att föreningen kan neka medlemskap till personer som tidigare har begått brott. Förslagen enligt promemorian bedöms kunna bidra till ökad trygghet i bostadsområdena samt minska brottslighet. Länsstyrelsen delar denna bedömning och framhåller att trygghet är en grundläggande förutsättning för att människan ska kunna bo och leva sitt bostadsområde. Det gäller såväl barn och ungdomar som vuxna.

Förslaget innebär också att en närstående som utsätts för brott i bostaden av bostadsrättshavaren ges möjlighet att behålla bostaden vid en tvist om förverkande, vilket Länsstyrelsen ser positivt på. Om

det finns barn finns i hushållet kan det innebära att barnet får möjlighet att bo kvar i bostaden tillsammans med den brottutsatta personen.

I promemorian anges att ett barnrättsperspektiv i enlighet med FN:s barnkonvention ska beaktas vid vräkningar av barnfamiljer. Förslagen om förverkande av bostadsrätt på grund av brott kan innebära att lägenheter där barn har sitt boende i vissa fall behöver sägas upp. I promemorian görs bedömningen att antal barn som kommer att påverkas av vräkningar till följd av förslaget är mycket lågt. Med grund i barnkonventionen och nollvisionen för vräkning av barnfamiljer ifrågasätter Länsstyrelsen denna bedömning och anser att förslagen bedöms leda till antalet barn som får lämna sin bostad ökar i viss, begränsad utsträckning. Det är dock positivt socialnämnden underrättas inför vräkning, vilket möjliggör att åtgärder kan vidtas innan ett förverkande genomförs i hushållet där barn bor.

Länsstyrelsen delar den bedömning att vräkning kan få negativa konsekvenser för barn när det gäller skolgång och det sociala nätverket. En vräkning kan, enligt Länsstyrelsens bedömning leda till otrygga boendeförhållande där barn riskerar att hamna i olovliga andrahandsuthyrningar eller tvingas bo i trångboddhet hos vänner eller släkt. Enligt barnkonventionen artikel 3 ska alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Barn ska även enligt artikel 27 ha rätt till skälig levnadsstandard, till exempel bostad.

Det är bra att konsekvensbeskrivning ska tas fram där barnperspektiv beaktas vid vräkning. Länsstyrelsen anser konsekvensanalysen bör tydliggöra hur barn påverkas samt ange vilka åtgärder som planeras för att säkerställa barnen framtida boendesituation. Det vore även bra att redovisa och förtydliga ansvarsfördelningen mellan olika instanser och myndigheter.

Länsstyrelsen vill uppmärksamma om regeringens strategi för att motverka hemlöshet. Länsstyrelserna har fått i uppdrag att stödja kommunerna i deras arbete att motverka hemlöshet. Det innebär att verka för insatser för att förebygga att antalet vuxna och barn blir hemlösa. Länsstyrelsen anser att denna strategi med fördel kan integreras i promemorian och ställas i relation till de föreslagna ändringarna.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av avdelningschef Jenny Knuthammar med samhällsplanerare Stanislav Ilic som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.